

Salvador Cardús

Massa partit per a tan poca política

Una de les moltes lliçons morals de la meva infància va ser la que es resumia amb la dita “Qui oli remena, els dits se n’unta”. Eren expressions familiars dites davant de fets concrets sense cap pretensió filosòfica, però que transmetien un pessimisme lúcid sobre la condició humana i alhora portaven el consell implícit de no dedicar-se mai al negoci del “oli”, per si de cas. Eren lliçons apreses per una classe popular castigada per la postguerra, que vivia amb una sobrietat digna i honesta, que ascendia –amb molt d’esforç– cap a una classe mitjana modesta, i que es guiava per uns principis cristians assumits a consciència i no pas per allò que se n’havia dit “catolicisme sociològic”.

M’HA VINGUT AL CAP tot això aquests dies del judici pel cas Palau, en el qual es tracten dos afers molt diferents, encara que un s’hagi beneficiat de l’altre. D’una banda, es jutja aquesta condició humana tan propensa a la corrupció, la cobdícia, sobretot quan els diners circulen amb facilitat. Els Millet i els Montull són tan universals i tan vells com la humanitat, i que ningú no es faci il·lusions: cap llei –ni cap independència– els podrà aturar definitivament. De l’altra, es jutja les conseqüències del mal finançament dels partits polítics i d’un determinat model de partits.

MÉS ENLLÀ de la venjança política per no haver estat submisos a l’Estat, aquest cas esclata a la cara de l’antiga CDC –tal com ho ha fet a la cara d’altres partits– perquè els que més han governat tota mena d’administracions són els que més oli han remenat. Quedi clar que dir que l’origen de tot plegat resideix en el mal sistema de finançament dels partits no és pas una manera de restar responsabilitats. Al contrari: és qui governava que tenia a les seves mans posar-hi remei, i no ho va fer. El cas és que els partits s’havien anat convertint en enormes màquines de guanyar eleccions, i els recursos que calia destinar-hi eren desproporcionadament més grans que la seva capacitat d’obtenir-los de manera honesta. Si es pogués destriar entre les despeses dedicades al foment de la cultura democràtica, a difondre el seu ideari o a estudiar la societat que volien governar, i les dedicades a guanyar eleccions, segur que ens trobaríem amb proporcions d’1 a 100 o més.

TONI ALBIR / EFE

.....
Tot formava
part de la bassa
d’oli on els
partits suraven
i els més
desaprensius
s’untaven
els dits

QUE ES FOS més o menys astut a l’hora de dissimular la font dels recursos; que se seguís el principi de “feta la llei, feta la trampa”; si s’arribava a pactes entre “cavallers” –“si jo obtinc una concessió, ni que sigui a través d’un concurs net, entenc que t’he d’ajudar a guanyar”–; si es creaven empreses de serveis a qui totes les administracions on governava el partit compraven les mateixes papereres i bancs de jardí; si personal dedicat al partit se’l llogava a l’administració; si s’obtenien crèdits bancaris –més endavant perdonats– que tapaven boques, ara tant és. Tot formava part de la bassa d’oli –no d’un oasi, com algú havia dit– on els partits suraven i els més desaprensius s’untaven els dits. Ara es jutja l’esclat retardat d’aquesta altra

bombolla: la dels partits polítics que van créixer molt per damunt de les seves possibilitats i que van acabar sent massa partit per a tan poca política!

QUEDA, PERÒ, una darrera qüestió per dilucidar, gens menor. Què passa amb els que hi eren, ignorant els fets o mirant cap a una altra banda, i a qualsevol nivell de responsabilitat? La dedicació a la política és especialment cruel i gairebé mai fa justícia als sacrificis personals dels millors. I aquests dies ho veiem. No cal ser el responsable directe d’una mala pràctica per saber que quan ets davant d’una institució te’n fan assumir tot el llegat: el propi i l’aliè, el present i el passat, el gloriós i l’indigne.